

h²⁴ 64

Kort verslag gesprek H.BVD met de Minister op
30 maart 1983

18 april 1983

Kort verslag gesprek H.BVD met de Minister op 18 mei 1983

Tijdens dit gesprek heb ik de aandacht van de Minister gevraagd voor het verschijnsel (gewelddadig) politiek activisme en de problemen die daaraan voor de Dienst verbonden zijn. De problemen zijn van principiële praktische en politieke aard.

De principiële problemen

Het KB op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten kent de Dienst onder meer tot taak toe het inwinnen van gegevens omtrent organisaties, groeperingen en personen ten aanzien waarvan gezien hun doelstellingen of feitelijke werkzaamheden ernstige vermoedens bestaan dat zij een gevaar vormen voor het voortbestaan van de democratische rechtsorde in de staat of dat van hen schade te duchten is voor de veiligheid of andere gewichtige belangen van de staat.

Van vele organisaties, groeperingen en personen die zich bezighouden met (gewelddadig) politiek activisme is moeilijk vol te houden dat zij vallen onder de hiervoor aangeduide omschrijving. Principieel gezien vallen zij dan ook niet binnen de taakopdracht van de Dienst. Veelal gaat het hierbij om verstoringen van de openbare orde of om activiteiten met een crimineel aspect. In verband daarmee zou dan ook het DG-OOV of de CRI zich met deze aangelegenheden moeten bezighouden. Het DG-OOV mist hiervoor de mankracht en de middelen en bovendien is door achtereen volgende bewindslieden van Binnenlandse Zaken het standpunt ingenomen dat er naast de BVD en de CRI voor een derde landelijke inlichtingenorganisatie geen plaats is. Anderzijds kan de CRI niet in alle gevallen optreden omdat er niet altijd sprake is van een aanstaand of een gepleegd delict, bijvoorbeeld bij demonstraties. Onder de korpschefs van gemeentepolitieën en de districtscommandanten van de rijkspolitie bestaat het gevoel dat de BVD bij gebrek aan een competente landelijke organisatie coördinatie t.a.v. de inlichtingenverzameling m.b.t. genoemde verschijnselen op zich zou moeten nemen.

Hiervoor is reeds gezegd dat het KB daarvoor geen ruimte biedt.

De praktische problemen

De genoemde verschijnselen brengen het praktische probleem met zich mede dat het hier gaat om een "Beweging" zonder een duidelijke structuur met een breed scala aan groepjes en groeperingen, van feministen tot krakers en van Onkruid tot "De kale kip". Het opereren in dit soort organisaties is daardoor uitermate gecompliceerd, arbeidsintensief en lang niet altijd succesvol, ondermeer omdat het type agent waarmee moet worden gewerkt, vaak zeer onbetrouwbaar is.

Hoewel de verwachtingen van sommige locale en regionale bestuurders t.a.v. de informatie-inwinning soms zeer hoog gespannen zijn, moet ook de BVD het vaak laten afweten.

Lang niet in

alle gevallen kan de Dienst dan ook aan de verwachtingen voldoen.

De politieke problemen

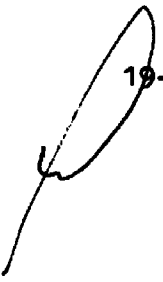
Al eerder is opgemerkt dat de politieke bereidheid tot instelling van een derde inlichtingenorganisatie ontbreekt. Daarnaast bestaat echter ook nog het risico dat het Parlement bezwaar zou kunnen maken tegen

het feit dat de Dienst zich bezighoudt met organisaties, groeperingen en personen die in geen enkel opzicht de democratische rechtsorde in de staat of de veiligheid van de staat in gevaar kunnen brengen. Met name kan dit gelden voor eerder genoemde groeperingen als feministen en "De kale kip". Des te bezwaarlijker zou dat nog kunnen zijn als de Dienst zich zou bedienen van alle haar ten dienste staande middelen zoals telefoon- en microfoonacties, volg- en observatie-activiteiten ed

Na de gedachtenwisseling met de Minister heeft deze de volgende standpunten ingenomen:

1. De Dienst heeft te allen tijde een taak in het voorterrein m.b.t. verschijnselen die een gevaar kunnen vormen voor de democratische rechtsorde of de staatsveiligheid.
2. Dit geldt ook voor het (gewelddadig) politiek activisme dat de kiem in zich draagt te escaleren tot verschijnselen van de onder punt 1 genoemde aard.
3. Aangezien het (gewelddadig) politiek activisme zich bevindt in het randgebied van de BVD zal de Dienst zich met zijn operationele middelen terughoudend moeten opstellen.
4. De lokale en regionale bestuurders zullen i.v.m. de hiervoor geschetste problemen moeten inzien dat het de BVD niet mogelijk is een waterdicht systeem van inlichtingen op te zetten.
5. De Minister zal de Dienst waar nodig politiek en moreel steunen.

19-5-1983

nr. 1.677.012

Kort verslag gesprek H.BVD met de Minister op
7 juni 1983

1. Naar aanleiding van een herhaald verzoek van de Nationale Ombudsman om inzage te krijgen in gegevens over de zaak L , gaf de Minister als zijn mening te kennen dat de Ombudsman hiertoe bevoegd is. Zonder dit te weerspreken heb ik aangevoerd dat blijkens het bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakte wetsontwerp op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten zowel bij de Hoge Raad en de Raad van State als op 4 ministeries de opvatting wordt gehuldigd dat er voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten een afzonderlijke klachtencommissie zou moeten komen met uitschakeling van de Nationale Ombudsman. Het zou in verband hiermede wenselijk zijn eerst de discussie in de Kamer af te wachten alvorens op het verzoek van de Nationale Ombudsman in te gaan, mede in verband met de precedent werking die hiervan met betrekking tot de Ministers van Algemene Zaken en Defensie zou uitgaan. De minister besloot contact te zoeken met de Nationale Ombudsman teneinde hem te verzoeken de zaak L te laten rusten tot dat de behandeling van het eerder genoemde wetsontwerp is afgerond.
2. In verband met de brief die door de Kring van Hoofdcommissarissen van gemeentepolitie en de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie aan de Tweede Kamer is toegezonden en waarin bezwaren worden geuit tegen het in punt 1 genoemde wetsontwerp, vroeg de Minister mij om toelichting met betrekking tot deze bezwaren. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om het feit dat het Hoofd van de B.V.D. meer bevoegdheden zou krijgen met betrekking tot de ID's in verband met de politieke verantwoordelijkheid die de Minister van Binnenlandse Zaken draagt met betrekking tot de door de ID's ten behoeve van de Dienst verrichte werkzaamheden. Aangezien de Tweede Kamer reeds een Voorlopig Verslag over dit wetsontwerp heeft uitgebracht, waarin op dit punt niet is ingegaan, lijkt het in het huidige stadium slechts mogelijk dat de commissie Van Eijndhoven bij de opstelling van de Memorie van Antwoord aandacht aan deze bezwaren schenkt. Aangezien ook de politiebonden aandacht voor deze bezwaren hebben gevraagd in het overleg met de DG van Politie en Vreemdelingenzaken van Justitie zal deze de bezwaren ter kennis brengen van de commissie Van Eijndhoven.
3. In verband met perspublicaties over de Slavenburg-affaire en de rol van de Minister van Justitie daarin hebben de Minister en ik afgesproken dat de Dienst zich met betrekking tot deze affaire zal beperken tot de mogelijke rol van de Sovjet Unie in deze aangelegenheid.

15 juni 1983

nr. 1.683.576

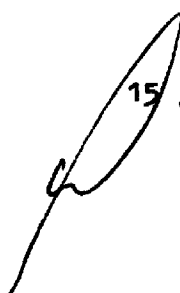
Dit is een kort verslag van een gesprek met de Minister van Binnenlandse Zaken op 14 juli 1983.

Voor de goede orde leg ik hierbij vast dat wij spraken over de gang van zaken met betrekking tot de zogenaamde 2% operatie ten opzichte van mijn Dienst.

Ik wees daarbij op tegenstrijdige en onduidelijke uitspraken van verschillende functionarissen ten departementen met betrekking tot deze zaak.

De Minister deelde mij mede dat hij tot op heden slechts heeft beslist dat de Dienst niet van de zogenaamde 2% operatie zal worden uitgezonderd. Hij zegde mij toe de uitwerking van deze beslissing medio augustus nader te zullen bespreken met de leiding van de Dienst. In dit verband verwijs ik nog naar mijn nota's van 11 februari 1983 nr. 1.625.751/PZ en van 11 mei 1983 nr. 1.626.591/PZ.

15 juli 1983

5 20/1
h 20/1Kort verslag gesprek H.BVD met de Minister op21 september 1983

1. De Minister deelde mij mede dat zijn collega's van Algemene Zaken, Defensie en Justitie er de voorkeur aan geven de klachtencommissie in het Wetsontwerp op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten te handhaven. De Minister legt zich bij dit standpunt neer doch is van mening dat hierover eerst overleg zal moeten worden gepleegd met de Vaste Commissie voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Aangezien de Minister van Algemene Zaken de eerste ondertekenaar van het Wetsontwerp is, zal deze ook het overleg met de Vaste Commissie dienen te voeren. De Dienst behoeft ten deze geen verdere actie te ondernemen.
2. Ten aanzien van de 2%-regeling is de Minister nog steeds van oordeel dat deze in principe ook voor de Dienst dient te gelden. Hij is echter bereid te overwegen in hoeverre de regeling van toepassing moet worden verklaard. Hiertoe dient hij allereerst een gesprek te voeren met zijn collega van Financiën. Mij wordt gevraagd intussen te willen nagaan in welke mate en uiteraard in redelijkheid een "bijdrage" in de 2%-regeling kan worden geleverd. Nadien zal het overleg tussen de Minister en mij worden voortgezet.
3. Op 18 en 19 oktober brengt de Directeur van CIA een bezoek aan de Dienst gevolgd door de Directeur van het FBI op 30 en 31 oktober.
- 4.
5. De Ombudsman brengt op 30 september a.s. een bezoek aan de Dienst teneinde te worden geïnformeerd over de zaak L. , waarover hij een klacht heeft ontvangen. Mogelijk zal de Minister de Ombudsman voordien inlichten over het standpunt, door hem ingenomen conform het gestelde onder punt 1 van dit verslag.
6. De Minister informeerde of er bij de recente wapenvondst bij Rozenaal enige betrokkenheid van de Dienst aanwezig is. Daarop heb ik geantwoord dat zulks beslist niet het geval is.

26 september 1983

R

Kort verslag gesprek H.BVD met de Minister op

10 november 1983

1.

2. De Minister deelde mij mede nog geen beslissing te hebben genomen inzake de 2%-operatie betreffende de Dienst, doch hierover contact te willen opnemen met zijn collega van Financiën. Inmiddels is mij gebleken dat vooruitlopend op de nog door de Minister te nemen beslissing reeds een korting van 2 x 2% personeelslasten op de begroting 1984 van de Dienst is toegepast. Hiervan heb ik de Minister reeds in kennis gesteld bij mijn brief van 2 november 1983, nr. 1.627.952.

3.

4.

5. De Minister zal aanwezig zijn bij het bezoek van de CdK's aan de Dienst op 28 november 1983.

8 december 1983

